

Рямзіна Аліна Юріївна,
кандидат юридичних наук,
науковий співробітник ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-6250-5296

ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19¹

У статті досліджуються заходи запобігання та протидії домашньому насильству, запроваджені під час пандемії COVID-19 в Італії, Франції, Португалії, Іспанії, Ірландії, Великобританії, Польщі, Данії, Чеській Республіці та Сполучених Штатах Америки, а також заходи, вжиті Україною. На основі викладеного матеріалу надані висновки щодо тих заходів запобігання і протидії домашньому насильству, які доцільно додатково запровадити в Україні, спираючись на міжнародний досвід.

Ключові слова: домашнє насильство, тенденції домашнього насильства, заходи запобігання та протидії домашньому насильству, COVID-19, міжнародний досвід.

Упродовж першої половини 2020 року в Україні до поліції надійшла 101 тисяча викликів через домашнє насильство. Це на 40 % більше у порівнянні з 2019 роком. Про це повідомила заступник Міністра внутрішніх справ України [1]. Президент України Володимир Зеленський заявив, що в умовах пандемії коронавірусу найбільшою проблемою після хвороби виявилось зростання випадків домашнього насильства. “В умовах пандемії COVID-19 проблемою номер два після самого вірусу стало наростання домашнього насильства. Як приклад, тільки за перші пів року (2020) поліція отримала майже вдвічі більше звернень щодо домашнього насильства, ніж у минулому півріччі”, – зазначив Президент України [2].

Подібна тенденція до зростання випадків домашнього насильства під час пандемії COVID-19 простежується і в інших країнах. За даними Фонду народонаселення ООН, з кожними додатковими трьома місяцями ізоляції очікується ще 15 мільйонів випадків гендерного насильства. Проблема насильства проти жінок ще більше посилилася під час пандемії. За словами виконавчого директора ООН, пандемія насильства проти жінок зростає та набирає обертів в усьому світі. Ситуація у країнах-членах ЄС насторожує, зокрема, у квітні 2020 р. кількість заяв жінок, які стали жертвами насильства з боку їхніх партнерів, зросли на 60 % порівняно з аналогічним періодом минулого року [3].

¹ Початок. Продовження у наступному номері.

Актуальні проблеми заходів протидії домашньому насильству в різних країнах були досліджені у наукових працях Скакун І.В., Манжос Н.В., Кузнецова, М.Г., Жук О.М., Гуміна О., Римарчук Г. та ін.

До пандемії COVID-19 домашнє насильство вже було глобальною надзвичайною ситуацією. Кожна третя жінка у світі зазнає фізичного або сексуального насильства протягом усього життя, більшість із них – від інтимних партнерів. Майже половина всіх жінок у світі зазнала психологічного насильства. Ті, хто стикається з гендерним насильством, а також з дискримінацією та переслідуваннями на основі раси, інвалідності, сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності, статевих ознак, віку, етнічної приналежності, економічного статусу, касты чи класу, перебувають у подальшому ризику і часто мають доступ до меншої кількості ресурсів.

Пандемія загострила умови, які призводять до домашнього насильства. Заходи боротьби з розповсюдженням коронавірусу, хоча і важливі для здоров'я населення, можуть створювати більшу небезпеку. Соціальне дистанціювання посилює ізоляцію, яку нав'язують зловмисники. Блокування осіб у домівках закриває шляхи підтримки та втечі при вчиненні домашнього насильства [4]. Нові дані, отримані в результаті впливу COVID-19, свідчать про те, що в цих умовах зростають значні ризики насильства щодо жінок, особливо в країнах зі слабкими системами охорони здоров'я, слабким правопорядком і вже існуючим високим рівнем насильства щодо жінок і гендерної нерівності [5].

У Франції Міністр внутрішніх справ повідомив про збільшення випадків домашнього насильства в країнах більш ніж на 30 % та лише в Парижі на 36 % за три тижні ізоляції. З 17 березня до 19 квітня 2020 р. повідомлення про домашнє насильство зросли на 20 % в Іспанії та на 40–50 % у Бразилії. “Refuge” (британська благодійна організація, що підтримує жертв домашнього насильства) повідомила про 25 % збільшення кількості дзвінків на національну гарячу лінію з початку блокування. Опитування 400 працівників фронтової лінії в Австралії (опитування “Жіноча безпека в Новому Південному Уельсі”) показало, що під час пандемії COVID-19 спостерігається збільшення кількості та складності випадків домашнього насильства [6; с. 2]. Федеральний уряд Канади повідомляє про збільшення випадків домашнього насильства від 20 % до 30 % під час пандемії. У Великобританії за перші чотири тижні блокування число вбивств у сім'ях подвоїлося – 13 жінок і 4 дітей. Лондонські столичні сили повідомили, що кількість дзвінків про насильство в сім'ї зросла на третину, що їх співробітники протягом шести тижнів блокування здійснювали близько 100 арештів на день за такі злочини. За шість тижнів по всьому Лондону було проведено понад 4000 арештів. Поліція Західного Йоркшира повідомила, що у період блокування – з 17 березня до 19 квітня 2020 р. – вона відповіла на 6704 дзвінки про насильство в сім'ї, а отже, відбулося зростання на 1,2 % порівняно з попереднім місяцем [7]. Регіональний уряд Каталонії (Іспанія) заявив, що кількість дзвінків на телефон довіри збільшилася на 20 % у перші кілька днів періоду ізоляції. На Кіпрі кількість дзвінків на аналогічну гарячу лінію зросла на 30 % за тиждень після 9 березня,

коли на острові був зареєстрований перший підтверджений випадок коронавірусу [8]. У Бразилії дані за перші два місяці застосування запобіжних заходів у вигляді ізоляції (березень-квітень 2020 року) вказують на збільшення на 22 % кількості випадків вбивства жінок і на 27 % збільшення кількості скарг на національний телефон довіри з питань насильства щодо жінок порівняно з аналогічним періодом 2019 року [5].

Простежується і протилежна тенденція виявлення випадків домашнього насильства. Жертви домашнього насильства можуть потрапити на карантин із партнером-насилником, що ускладнює або унеможливує звернення за допомогою. Заходи блокування посилюють ризик домашнього насильства, ізолюючи жертв від їх сім'ї, друзів та суспільства. У цьому унікальному середовищі труднощі з виходом із дому та доступом до Інтернету можуть обмежити можливості жертви звернутися за допомогою таємно від кривдника. В Італії організація Telefona Rosa повідомила про зменшення кількості дзвінків на телефонну службу домашнього насильства на 55 % протягом перших двох тижнів березня 2020 року. Департамент поліції Нью-Йорка також висловив занепокоєння щодо зниження кількості зафіксованих випадків домашнього насильства під час блокування у Нью-Йорку. У Норвегії зафіксовано зменшення кількості дзвінків у справах домашнього насильства та кількості людей, що зверталися до поліції. Крім того, було подано менше запитів на розміщення жертв у притулках. Подібно до цих зменшень у звітах про домашнє насильство деякі дослідження повідомляють про значне зменшення медичних консультацій. Згідно з одним із опитувань у Франції, основною причиною зменшення звернень до лікарень був страх зараження коронавірусом. Ці дані наголошують на важливості обережного тлумачення офіційної статистики під час або після пандемії. Спостережуване зменшення кількості випадків домашнього насильства може не відображати реальність або серйозність проблеми [6].

Держави активно впроваджують додаткові заходи запобігання домашньому насильству в умовах ізоляції, викликані пандемією COVID-19. Так, в Італії здійснено перетворення наявних споруд у нові притулки та пошуки додаткових варіантів розміщення жертв за допомогою служб онлайн-бронювання [9].

В Італії, Аргентині та Франції встановлено партнерські відносини з готелями з метою забезпечення тимчасового житла для постраждалих [5].

В Італії замість того, щоб жертва залишала житло насильника, прокурори постановили, що у ситуаціях домашнього насильства кривдник має залишити житло [7].

Французький уряд оголосив, що зарезервував 20 000 готельних номерів для жертв домашнього насильства і фінансує готельні номери для таких жертв [7].

Міністр з питань гендерної рівності Франції повідомила, що в магазинах по всій країні відкриється близько 20 центрів для того, щоб жінки могли звертатися за допомогою, купуючи продукти [10].

У період пандемії уряди багатьох держав запровадили нові фармацевтичні послуги. Експерти зазначають, що жертви насильства часто не можуть або бояться

викликати поліцію. У зв'язку з цим у Франції жертв домашнього насильства почали закликати звертатися в аптеки. Якщо людина не має змоги говорити відкрито, то може вимовити слово “маска 19” фармацевту [11], що є кодовим словом для прохання про допомогу. Такий захід запровадили і в Нідерландах.

Окрім того, безкоштовний національний номер 3919 з'явився в усіх квитанціях Monoprix у центрі міста Кан. Він орієнтований на жінок-жертв домашнього насильства. У місті розмістили плакати, які видно зовні і всередині магазинів. Але передусім було відкрито приміщення, обладнане телефоном, з якого жертви мали можливість зателефонувати на цей номер у разі потреби [12].

Хоча суди у Франції під час ізоляції закриті, судові накази про захист від насильства в сім'ї можуть подаватися дистанційно і розглядаються в якості пріоритетних упродовж періоду дії карантинних обмежень.

Влада Франції оголосила про виділення 1,1 млн дол. США організаціям, що займаються боротьбою з насильством у сім'ї [5].

У Португалії відкрили два нових тимчасових притулки з можливістю розміщення до 100 осіб. Влада Португалії повідомила, що розширена робота телефону довіри, створена нова служба текстових повідомлень та електронної пошти, а також наявні служби впровадили плани дій в умовах надзвичайної ситуації, включаючи віддалені засоби надання допомоги, розширений моніторинг і групи надзвичайної допомоги. У Португалії інформація про службу надання допомоги поширюється через соціальні ЗМІ (#SegurancaEmIsolamento24), радіо, телебачення і кампанії у друкованих ЗМІ [9].

У Португалії заходи, що вживаються поліцією у якості реакції на домашнє насильство, є частиною загальної ініціативи в межах Комплексної моделі охорони громадського порядку, спрямованої на підвищення ефективності профілактики злочинності в низці районів країни. Міністерство внутрішніх справ Португалії діє відповідно до спільної з Міністерством юстиції стратегії, яка стандартизує порядок розгляду скарг на домашнє насильство.

До складу поліції громадської безпеки Португалії входять два важливих органи, що займаються питаннями домашнього насильства: Управління з надання допомоги та надання інформації жертвам (GAIV) (патрульні поліцейські) та Спеціальні групи по боротьбі з домашнім насильством (EEVD), які входять до структури карного розшуку. Співробітники GAIV працюють з жертвами (з будь-якими, а не лише з жертвами домашнього насильства або насильства з боку інтимного партнера), 24 години на добу / 7 днів на тиждень. Співробітники EEVD проходять спеціальну підготовку з тактики втручання і відповідають за проведення кримінальних розслідувань у справах про домашнє насильство; вони також працюють із правопорушниками.

Поліцейські групи, які працюють із жертвами, та групи, які працюють із правопорушниками, взаємодіють між собою, а також координують свою роботу з прокуратурою. Такий підхід дозволяє прискорити здійснення процедур і оперативно вживати заходів примусового характеру, що підвищує безпеку та почуття захищеності жертв. Однак були виявлені деякі недоліки, зокрема необ-

хідність подальшого розширення прав і можливостей жертв, а також те, що поліція і прокуратура не завжди укомплектовані достатньою кількістю працівників, які могли б займатися виключно справами, пов'язаними з домашнім насильством [13].

В Іспанії протидії домашньому насильству приділяється значна увага. Адміністративними засобами захисту від домашнього насильства є протоколи дій, що встановлюють рівні діяльності поліції залежно від ризику насильства та ефективного забезпечення безпеки жертви. Коли поліції стає відомий факт вчинення домашнього насильства, поліція, проаналізувавши його, оцінює ступінь ризику, визначає найбільш ефективні заходи захисту потерпілого. Адже профільним Законом, який регламентує порядок захисту жертв домашнього насильства, потерпілому надається всебічний правовий захист. Однак найбільша увага в Іспанії приділяється заходам попередження домашнього насильства, насамперед це здійснюється у процесі виховання молоді [14].

Уряд Іспанії оголосив про запуск чату з технологією геолокації, який дозволяє постраждалим зв'язатися з поліцією, а також він надає можливість отримати психологічну допомогу під час ізоляції. Зателефонувавши або надіславши SMS, поліція отримує дані про геолокацію жертви. На Канарських островах (Іспанія) жертви домашнього насильства можуть попросити в аптеці у фармацевта “маску 19”, що є кодовим словом для прохання про допомогу.

Іспанія запустила кампанію “Estamos Contigo: La Violencia de Género la Paramos Unidad” (“Ми з тобою, разом ми зупинимо гендерне насильство”). З онлайн-брошури постраждалі можуть дізнатися про загальні послуги, включаючи цілодобовий телефон підтримки та електронну пошту, службу психологічної допомоги, доступну, зокрема, за допомогою додатку WhatsApp, і юридичні послуги, що надаються на 52 мовах і доступні інвалідам. Брошура містить конкретні рекомендації для жінок, які живуть із кривдником, жінок, у яких є спільні з кривдником діти, і навіть для жінок, які турбуються про залишення своїх домашніх тварин [9].

Також в Іспанії розробили додаток Alertcops, у який вставлена кнопка тривоги – система оповіщення про небезпеку, що надає інформацію правоохоронним органам Іспанії (Policia and Guardia Civil). Це дозволяє жертвам відправляти письмовий виклик у поліцію, яка своєю чергою може використовувати геолокацію, зібрану через додаток, для відправки допомоги жертві домашнього насильства [5].

В Іспанії на фазі жорсткого блокування уряд оголосив, що жінок не штрафуватимуть, якщо вони підуть з дому, щоб повідомити про жорстоке поведіння [7].

Іспанія має систему ATENPRO, що підвищує безпеку жінок, які стали жертвами насильства. Система контролює становище жінок цілодобово, 365 днів на рік. Система працює за допомогою пристрою, що нагадує легкий, сучасний стільниковий телефон. Жінкам рекомендується використовувати екстрений виклик поліції “Безмовне рішення”, який дозволяє за допомогою сенсорного телефону

викликати поліцію без необхідності говорити. У разі надзвичайної ситуації Центр управління (розташований у приміщенні Червоного Хреста в Мадриді) отримує телефонний дзвінок від жінки, а потім телефонує поліція. Жінка також може скористатися цим пристроєм для зв'язку з консультантом для отримання психологічної консультації. Сам Центр двічі на місяць зв'язується з жертвою для оновлення інформації про їх поточну ситуацію [15; с. 23–24].

Королівським указом Іспанії був опублікований план дій на випадок надзвичайних обставин, спрямований на вирішення проблеми підвищеного ризику того, що жінки і діти страждають від насильства за ознакою статі в контексті заходів, що вживаються у зв'язку з пандемією COVID-19. Старший радник урядового делегата по боротьбі з гендерним насильством Міністерства з питань рівності Іспанії розповіла про ключові заходи щодо забезпечення постійного захисту жертв насильства та надання їм допомоги.

В Іспанії послуги із захисту жертв гендерного насильства та їхніх дітей і надання їм допомоги, включаючи лінії допомоги, та онлайн-послуги з контролю за дотриманням заборонних судових наказів оголошені основними послугами. Через WhatsApp створений новий сервіс обміну повідомленнями для юридичного та психологічного консультування.

Також розпочато профілактичну та інформаційно-просвітницьку кампанію боротьби з гендерним насильством, орієнтовану на жінок, які стали жертвами насильства. Основне послання: “Ми з вами: разом ми зупинимо гендерне насильство”, були повідомлені ключові точки дотику для надання допомоги. Опубліковано і поширено керівництво для жінок, які піддаються гендерному насильству в умовах ізоляції, у якому міститься інформація про заходи захисту та допоміжні послуги, а також про виняткові заходи, вжиті в період пандемії. Крім того, в керівництві включена інформація про додаток ALERTCOPS для жінок у надзвичайних ситуаціях, які не можуть викликати поліцію [16].

В Ірландії поліція проводить операцію “Faoiseamh”, у її межах служба завчасно зв'язується з кожною постраждалою особою, яка вже раніше зверталася до них із приводу домашнього насильства, а також передбачений арешт як запобіжний захід [9]. Операція “Faoiseamh” розпочалася в межах реакції суспільства на COVID-19. Метою операції є запобігання загибелі людей та забезпечення підтримки та захисту жертв домашнього насильства під час дії режиму ізоляції. Етап I операції “Faoiseamh” розпочався 1 квітня 2020 року і передбачав використання служб зв'язку з жертвами, підрозділів служб охорони та інших відповідних ресурсів для встановлення контактів із жертвами домашнього насильства з метою з'ясування будь-яких наявних проблемних питань. Загалом 8 229 контактів або спроб встановити контакт з жертвами домашнього насильства було зафіксовано під час операції “Faoiseamh”. Низка жертв скористалися можливістю прохання про допомогу, місцеві ресурси спрямували для зупинення домашнього насильства. Відгуки жертв були переважно позитивними. Етап II операції “Faoiseamh” розпочався 13 травня 2020 року і зосереджувався на виконанні арештів та початку кримінального переслідування за правопорушення, пов'язані з порушеннями судових

розпоряджень, отриманих відповідно до положень Закону Ірландії про домашнє насильство [17].

На третьому етапі, який розпочався 28 жовтня 2020 року, An Garda Siochána встановила контакт з попередніми жертвами, щоб підтримати і запропонувати допомогу місцевих ресурсів. Приділялася підвищена увага до виконання судових постанов та переслідування правопорушників [18].

У **Великобританії** засновані безкоштовні та цілодобово доступні національні служби довіри для жертв домашнього насильства. У надзвичайних ситуаціях з поліцією можна зв'язатися за номером “999”. Намагаючись вирішити ситуації, коли жінки не можуть розмовляти в приватному порядку з поліцією, поліція Великобританії забезпечує систему “Тихе рішення” (“Make Yourself Heard”).

У “Керівництві щодо домашнього насильства для підтримки Положення про охорону здоров'я (коронавірус) (обмеження) (Шотландія) 2020” чітко зазначено, що можна виїжджати з дому, щоб уникнути ризику отримати травму чи шкоду (сюди входить будь-яка форма домашнього насильства). Під час первинного жорсткого блокування Міністр внутрішніх справ Великобританії пояснив, що жертвам домашнього насильства дозволяється виїжджати з дому, щоб звернутися за допомогою до притулків, попри суворі правила припинення поширення коронавірусу [7].

Генеральна прокуратура Англії та Уельсу і Служба столичної поліції Лондона уклали угоду про рівень обслуговування, яке відображає національну політику щодо порядку ведення справ про домашнє насильство і сприяє забезпеченню єдиного підходу цих відомств до ведення окремих справ. Аналогічна домовленість є між поліцейською службою і прокуратурою Шотландії відповідно до спільного протоколу дій, який регулює процедури та порядок розслідування, реєстрації повідомлень і пред'явлення звинувачень за скаргами, пов'язаними з домашнім насильством [13].

Додаткові 825 000 фунтів стерлінгів (1 028 000 дол. США) направлені до шотландської поліції на підготовку заходів у справах про насильство в сім'ї [5].

У Великобританії лідер партії “Рівність жінок” закликала до особливих повноважень поліції виселяти злочинців із будинків на час карантину, а владі – відмовитися від судових зборів за судові накази [8].

Крім того, проводилася комунікаційна кампанія з використанням хештега #YouAreNotAlone для поширення інформації про послуги, доступні жертвам насильства щодо жінок, а також інформаційно-просвітницькі кампанії через соціальні мережі та основні служби, які залишалися відкритими під час карантину (аптеки, супермаркети) [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кількість скарг на домашнє насильство зросла на 40 %. Це понад сто тисяч викликів за пів року. URL: <https://bit.ly/3дуМОQj> (дата звернення: 15.02.2021).

2. Зеленський підписав Указ щодо протидії домашньому насильству. URL: <https://bit.ly/3jYkub4> (дата звернення: 18.02.2021).

3. Цит. за: Fund “Sukhumi”. Impact of COVID 19 on Domestic Violence, Situation of Women Victims and Access to the Support Services. Tbilisi. 2020. 14 p. URL: [www.wave-network.org > wp-content > uploads >](http://www.wave-network.org/wp-content/uploads/) (дата звернення 15.02.2021).

4. Briefing Paper. A Practical Approach to Prevent, Address and Document Domestic Violence under COVID-19. 10 p. URL: <https://bit.ly/2NCwHG5> (дата звернення: 15.02.2021).

5. *Paula Tavares, Flavia Carbonari*. Addressing Violence against Women (VAW) under COVID-19 in Brazil. 2020. URL: <https://bit.ly/3pu3xGL> (дата звернення: 15.02.2021).

6. *Deniz Ertan, Wissam El-Hage, Sarah Thierree, Herve Javelot & Coraline Hingray*. COVID-19: urgency for distancing from domestic violence. European Journal of Psychotraumatology. 11:1. 1800245. DOI: 10.1080/20008198.2020.1800245. 2020. p. 1-6.

7. Цит. за: *Meghan Campbell, Aradhana Cherupara Vadakkethil, Nomfundo Ramalekana*. Domestic Violence and COVID. 2020. URL: <https://bit.ly/3u4G4PH> (дата звернення: 15.02.2021).

8. *Emma Graham-Harrison, Angela Giuffrida, Helena Smith, Liz Ford*. Lockdowns around the world bring rise in domestic violence. The Guardian. 2020. URL: <https://bit.ly/3s2IJaK> (дата звернення: 15.02.2021).

9. Цит. за: Управление Верховного комиссара ООН по правам человека. COVID-19 и права женщин: руководство. 2020. URL: <https://bit.ly/3dpo2Sm> (дата звернення: 15.02.2021).

10. *Elena Berton*. France to put domestic abuse victims in hotels after jump in numbers. 2020. URL: <https://reut.rs/2LXd8Ic> (дата звернення: 15.02.2021).

11. Розширення ролі фармацевтів за період пандемії COVID-19. Аптека.ua, № 25/26. 06.07.2020. URL: <https://bit.ly/37nEVZY> (дата звернення: 15.02.2021).

12. *Myriam Libert, David Frotté*. Confinement et violences conjugales: “Appelez, faites du bruit!”. 2020. URL: <https://bit.ly/2N50ckh> (дата звернення: 15.02.2021).

13. Цит. за: *Дюбан Э.* Исследование по вопросам предотвращения и борьбы с насилием в отношении женщин и домашним насилием, в том числе в ситуациях социального неблагополучия, в Российской Федерации. 2020. 86 с. URL: <https://bit.ly/2Nzhi9E> (дата звернення: 15.02.2021).

14. *Jose Manuel Ortega Rodriguez*. Prevenir la violencia domestica. Noticias Juridicfs. 2017. URL: <https://bit.ly/3dj2HtS> (дата звернення 10.02.2021).

15. Цит. за: *Ewelina Melaniuk*. Praktyka stosowania instytucji nakazu natychmiastowej izolacji sprawcy przemocy domowej w wybranych krajach. Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. 2020. 36 p. URL: <https://bit.ly/3qYjshy> (дата звернення: 15.02.2021).

16. The EU Mutual Learning Programme in Gender Equality. Good Practices for tackling domestic violence in the context of COVID-19. Webinar. 2020. URL: <https://bit.ly/3betJzV> (дата звернення: 15.02.2021).

17. An Garda Síochána. Ireland’s National Police and Security Service. Operation Faoiseamh – Domestic Abuse 9th June 2020. URL: <https://bit.ly/3rdK5iv> (дата звернення: 15.02.2021).

18. An Garda Síochána. Ireland’s National Police and Security Service. Operation Faoiseamh (Phase 3) – An Garda Síochána continues to support victims of Domestic Abuse. URL: <https://bit.ly/36yhNYh> (дата звернення: 15.02.2021).

REFERENCES

1. Kilkist skarh na domashnie nasylstvo zrosla na 40 %. Tse ponad sto tysiach vyklykiv za piv roku. “The Number of Complaints of Domestic Violence Increased by 40 %. That’s More than a Hundred Thousand Calls in Six Months”. URL: <https://bit.ly/3dyMOQj> (Date of Application: 15.02.2021) [in Ukrainian].

2. Zelenskyi pidpysav Ukaz shchodo protydii domashnomu nasylstvu. “Zelensky Signed a Decree on Combating Domestic Violence”. URL: <https://bit.ly/3jYkub4> (Date of Application: 18.02.2021) [in Ukrainian].

3. Fund “Sukhumi” (2020) Impact of COVID 19 on Domestic Violence, Situation of Women Victims and Access to the Support Services. Tbilisi. 14 p. (Date of Application: 15.02.2021) [in English].

4. Briefing Paper. A Practical Approach to Prevent, Address and Document Domestic Violence under COVID-19. 10 p. URL: <https://bit.ly/2NCwHG5> (Date of Application: 15.02.2021) [in English].

5. *Paula Tavares, Flavia Carbonari* (2020) Addressing Violence against Women (VAW) under COVID-19 in Brazil. URL: <https://bit.ly/3pu3xGL> (Date of Application: 15.02.2021) [in English].

© Riamzina Alina 2021

6. Deniz Ertan, Wissam El-Hage, Sarah Thierree, Herve Javelot & Coraline Hingray (2020) COVID-19: urgency for distancing from domestic violence. *European Journal of Psychotraumatology*. 11:1. 1800245. DOI: 10.1080/20008198.2020.1800245. P. 1–6 [in English].
7. Meghan Campbell, Aradhana Cherupara Vadakkethil, Nomfundo Ramalekana (2020) Domestic Violence and COVID. URL: <https://bit.ly/3u4G4PH> (Date of Application: 15.02.2021) [in English].
8. Emma Graham-Harrison, Angela Giuffrida, Helena Smith, Liz Ford (2020) Lockdowns around the World Bring Rise in Domestic Violence. *The Guardian*. URL: <https://bit.ly/3s2IJaK> (Date of Application: 15.02.2021) [in English].
9. Управління Верховного комісара ООН по правам людини. COVID-19 і права людини: керівництво. “Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights. COVID-19 and Women’s Rights: a Guide”. URL: <https://bit.ly/3dpo2Sm> (Date of Application: 15.02.2021) [in Russian].
10. Elena Berton (2020) France to put domestic abuse victims in hotels after jump in numbers. URL: <https://reut.rs/2LXd8Ic> (Date of Application: 15.02.2021) [in English].
11. Rozshyrennia roli farmatsevtiv za period pandemii COVID-19. “Expanding the Role of Pharmacists during the Pandemic COVID-19” *Apteka.ua*, No 25/26. 06.07.2020. URL: <https://bit.ly/37nEVZY> (Date of Application: 15.02.2021) [in Ukrainian].
12. Myriam Libert, David Frottü (2020) Confinement et violences conjugales: “Appelez, faites du bruit!”. “Confinement and domestic violence: “Call, make noise!”. URL: <https://bit.ly/2N50ckh> (Date of Application: 15.02.2021) [in French].
13. Dyuban E. (2020). Issledovanie po voprosam predotvrascheniya i borby s nasiliem v otnoshenii zhenschin i domashnim nasiliem, v tom chisle v situatsiyah sotsialnogo neblagopoluchiya, v Rossiyskoy federatsii. “Research on the Prevention and Control of Violence against Women and Domestic Violence, Including in Situations of Social Disadvantage, in the Russian Federation”. 86 p. URL: <https://bit.ly/2Nzhi9E> (Date of Application: 15.02.2021) [in Russian].
14. Jose Manuel Ortega Rodriguez (2017) Prevenir la violencia domestica. *Noticias Juridicas*. “Prevent domestic violence. Legal News”. URL: <https://bit.ly/3dj2HtS> (Date of Application: 15.02.2021) [in Spanish].
15. Ewelina Melaniuk (2020) Praktyka stosowania instytucji nakazu natychmiastowej izolacji sprawcy przemocy domowej w wybranych krajach. *Instytut Wymiaru Sprawiedliwosci*. 36 p. URL: <https://bit.ly/3qYjshy> (Date of Application: 15.02.2021) [in Polish].
16. The EU Mutual Learning Programme in Gender Equality (2020) Good Practices for tackling domestic violence in the context of COVID-19. Webinar. URL: <https://bit.ly/3betJzV> (Date of Application: 15.02.2021) [in English].
17. An Garda Síochána (2020) Ireland’s National Police and Security Service. Operation Faoiseamh – Domestic Abuse 9th June 2020. URL: <https://bit.ly/3rdK5iv> (Date of Application: 15.02.2021) [in English].
18. An Garda Síochána (2020) Ireland’s National Police and Security Service. Operation Faoiseamh (Phase 3) – An Garda Síochána continues to support victims of Domestic Abuse. URL: <https://bit.ly/36yhNYh> (Date of Application: 15.02.2021) [in English].

UDC 343.85:343.6(4/9)

Riamzina Alina,Candidate of Juridical Sciences, Research Officer,
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-6250-5296**MEASURES TO COMBAT DOMESTIC VIOLENCE DURING
THE COVID-19 PANDEMIC**

On March 11, 2020, the World Health Organization declared a pandemic of coronavirus infection SARS-CoV-2. On March 12, 2020, quarantine was introduced in Ukraine in connection with the need to prevent the spread of coronavirus COVID-

© Riamzina Alina 2021

19 in Ukraine, which significantly limited human life. Once at home, the population, mostly women and children, experienced an increase in domestic violence. A similar situation is observed in a number of other countries. The article presents data on the increase in the number of cases of domestic violence during the COVID-19 pandemic in Ukraine, France, Spain, Brazil, Australia, Canada, and the United Kingdom. The international experience of preventing and combating domestic violence during the COVID-19 pandemic is studied. Describes the measures taken by Ukraine as a result of the need to respond quickly to the increasing number of cases of domestic violence, as well as measures to prevent and combat domestic violence taken by other countries on the example of Italy, France, Portugal, Spain, Ireland, UK, Poland, Denmark, Czech Republic and the United States. Based on the above material, conclusions are given on the need to implement additional measures to prevent and combat domestic violence in Ukraine, for example, the allocation of additional premises for temporary housing for victims of domestic violence; active involvement and training of local government representatives in their role in combating domestic violence on the ground; ensuring the proper functioning of the Unified State Register of Cases of Domestic Violence and Gender-Based Violence. In addition, it was concluded that it is necessary to develop an application for mobile phones with a hidden function of access to the police, geolocation and hidden recording of photos, audio and video, then stored in the Internet cloud or sent by e-mail to further use the information as evidence of domestic violence.

Keywords: domestic violence, trends in domestic violence, measures to prevent and combat domestic violence, COVID-19, international experience.

Отримано 18.03.2021